

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. spalio 4 d.*

„Valstybės įsipareigojimų neįvykdymas – Direktyva 2006/40/EB – Iš motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų išmetami teršalai – 5 straipsnio 4 ir 5 dalys – Direktyva 2007/46/EB – Motorinių transporto priemonių patvirtinimas – 12, 29, 30 ir 46 straipsniai – Techninių reikalavimų neatitinkančios transporto priemonės – Nacionalinių institucijų atsakomybė“

Byloje C-668/16

dėl 2016 m. gruodžio 23 d. pagal SESV 258 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Komisija, atstovaujama C. Hermes, D. Kukovec ir A. C. Becker,

ieškovė,

prieš

Vokietijos Federacinę Respubliką, atstovaujamą T. Henze ir D. Klebs,

atsakovę,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešič, teisėjai A. Rosas (pranešėjas), C. Toader, A. Prechal ir E. Jarašiūnas,

generalinis advokatas P. Mengozzi,

posėdžio sekretorė R. Šereš, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2018 m. sausio 11 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2018 m. balandžio 11 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Savo ieškiniu Europos Komisija prašo Teisingumo Teismo pripažinti, kad Vokietijos Federacinė Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/40/EB dėl dujų, išmetamų iš motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų ir iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 70/156/EEB (OL L 161, 2006, p. 15, toliau –

* Proceso kalba: vokiečių.

Direktyva dėl oro kondicionavimo sistemų) ir 2007 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/46/EB, nustatančią motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei sistemų, sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo pagrindus (Pagrindų direktyva) (OL L 26, 2007, p. 1), iš dalies pakeistą 2010 m. balandžio 16 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 371/2010 (OL L 110, 2010, p. 1) (toliau – Pagrindų direktyva), nes:

- nesiėmė būtinų priemonių atkurti 246, 176 ir 117 tipų transporto priemonių atitiktį patvirtintiems tipams (Pagrindų direktyvos 12 ir 30 straipsniai),
- nesiėmė būtinų priemonių sankcijoms įvykdyti (Pagrindų direktyvos 46 straipsnis, siejamas su jos 5 ir 18 straipsniais) ir
- 2013 m. gegužės 17 d. patenkino *Daimler AG* pateiktą prašymą išplėsti esamo transporto priemonės tipo 245G taikymą transporto priemonėms, kurioms jau buvo suteiktas kitas patvirtintas tipas ir kurioms taikomos naujos sąlygos, numatytos Direktyvoje dėl oro kondicionavimo sistemų, ir taip vengė taikyti šią direktyvą.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva dėl oro kondicionavimo sistemų

- 2 Direktyva dėl oro kondicionavimo sistemų yra vienas iš norminių aktų, išvardytų Pagrindų direktyvos IV priedo I dalyje. Direktyvos dėl oro kondicionavimo sistemų 5 straipsnio 4 ir 5 dalyse numatyta:

„4. Nuo 2011 m. sausio 1 d. valstybės narės nebesuteikia EB tipo patvirtinimo arba nacionalinio tipo patvirtinimo transporto priemonių tipui su oro kondicionavimo sistema, kurioje pagal paskirtį turi būti fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurių sukeliama globalinio šiltėjimo [visuotinio atšilimo] potencialas viršija 150.

5. Nuo 2017 m. sausio 1 d. naujų transporto priemonių su oro kondicionavimo sistema, kurioje pagal paskirtį turi būti fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurių sukeliama globalinio šiltėjimo [visuotinio atšilimo] potencialas viršija 150, atžvilgiu valstybės narės:

- a) laiko nebegaliojančiais atitikties liudijimus taikant Direktyvos 70/156/EEB 26 straipsnio 1 dalį ir
- b) atsisako registruoti ir draudžia naudoti bei pradėti eksploatuoti tokias transporto priemones.“

Pagrindų direktyva

- 3 Pagrindų direktyvos 2 ir 3 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(2) Siekiant, kad būtų sukurta ir veiktų Bendrijos vidaus rinka, valstybių narių patvirtinimo sistemas tikslinga pakeisti visiško suderinimo principu grindžiama Bendrijos patvirtinimo procedūra.

(3) Sistemoms, sudėtinėms dalims, atskiriems techniniams mazgams ir transporto priemonėms taikomi techniniai reikalavimai turėtų būti suderinti bei nurodyti norminiuose aktuose. Šiais norminiais aktais pirmiausia turėtų būti siekiama užtikrinti [aukšto lygio] kelių eismo saugumą, sveikatos apsaugą, aplinkos apsaugą, energijos vartojimo efektyvumą ir užkirsti kelią neteisėtam naudojimui.“

4 Pagrindų direktyvos 3 straipsnyje nustatyta:

„Šioje direktyvoje ir IV priede išvardytuose norminiuose aktuose, nebent juose būtų nustatyta kitaip:
<...>

17) transporto priemonės tipas – konkrečios kategorijos transporto priemonės, kurios nesiskiria bent pagrindinėmis savybėmis, nurodytomis II priedo B skirsnyje. Transporto priemonės tipas gali turėti II priedo B skirsnyje pateiktus variantus ir versijas.“

5 Šios direktyvos 4 straipsnio 1–3 dalyse numatyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad gamintojai, kurie kreipiasi dėl patvirtinimo, atitinka šia direktyva nustatytus jų įsipareigojimus.

2. Valstybės narės patvirtina tik šios direktyvos reikalavimus atitinkančias transporto priemones, sistemas, sudėtines dalis ir atskirus techninius mazgus.

3. „Valstybės narės registruoja arba leidžia parduoti ar pradėti eksploatuoti tik šios direktyvos reikalavimus atitinkančias transporto priemones, sudėtines dalis ir atskirus techninius mazgus.

<...>“

6 Minėtos direktyvos 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Gamintojas yra atskaitingas įgaliotajai institucijai dėl visų patvirtinimo proceso aspektų ir dėl gamybos atitikties užtikrinimo, neatsižvelgiant į tai, ar gamintojas tiesiogiai dalyvauja visuose transporto priemonės, sistemos, sudėtinės dalies ar atskiro techninio mazgo gamybos etapuose.“

7 Pagrindų direktyvos 6 straipsnio „Transporto priemonių EB tipo patvirtinimui taikytinos procedūros“ 6 dalyje nustatyta:

„Gamintojas pateikia paraišką įgaliotajai institucijai. Konkrečiam transporto priemonės tipui gali būti pateikta tik viena paraiška ir tik vienoje valstybėje narėje.

Kiekvienam norimam patvirtinti tipui teikiama atskira paraiška.“

8 Šios direktyvos 12 straipsnis „Gamybos organizavimo atitiktis“ suformuluotas taip:

„1. EB tipo patvirtinimą suteikianti valstybė narė imasi X priede nurodytų būtinų priemonių patikrinti, ar išdavus patvirtinimą buvo imtasi reikiamų priemonių, užtikrinančių, kad gaminamos transporto priemonės, sistemos, sudėtinės dalys ar atskiri techniniai mazgai, atitinkamai, atitiktų patvirtintą tipą.

2. EB tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė imasi X priede nurodytų būtinų priemonių patikrinti, prireikus bendradarbiaujant su kitų valstybių narių įgaliotosiomis institucijomis, ar toliau tinkamai laikomasi 1 dalyje nurodytų sąlygų ir ar gaminamos transporto priemonės, sistemos, sudėtinės dalys ar atskiri techniniai mazgai toliau atitinka patvirtintą tipą.

Patikrinimas siekiant užtikrinti, kad gaminiai atitiktų patvirtintą tipą, apsiriboja X priede ir konkrečius reikalavimus nustatančiuose norminiuose aktuose pateiktomis procedūromis. Todėl EB tipo patvirtinimą suteikusi valstybės narės įgaliotoji institucija gali atlikti pavyzdžių, paimtų gamintojo patalpose, įskaitant gamybines patalpas, tikrinimus ar bandymus, nurodytus IV ar XI prieduose nurodytuose norminiuose aktuose.

3. Jei EB tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė nustato, kad 1 dalyje nurodytos sąlygos netaikomos, kad nuo šių sąlygų ar sutartų kontrolės planų labai nukrypstama arba jas nustota taikyti, net jei gamyba ir nėra nutraukta, ta valstybė narė imasi būtinų priemonių, įskaitant tipo patvirtinimo paskelbimą netekusiu galios, siekiant užtikrinti, kad tinkamai laikomasi gamybos tvarkos.“

- 9 Pagrindų direktyvos V skyriuje „EB patvirtinimo tipo pakeitimai“ esančio 14 straipsnio „Konkrečios nuostatos dėl transporto priemonių“ 2 dalyje numatyta:

„Patikslinimas vadinamas pratęsimu, jei taikant 1 dalies nuostatas, papildomai:

- a) reikalaujami tolesni patikrinimai ar nauji bandymai;
- b) pasikeitė informacija, esanti EB tipo patvirtinimo liudijime, išskyrus jo priedus;
- c) pagal bet kurį iš norminių aktų, taikomų patvirtintam transporto priemonės tipui, įsigalioja nauji reikalavimai.

<...>“

- 10 Tame pačiame šios direktyvos skyriuje esančio 15 straipsnio „Konkrečios nuostatos dėl sistemų, sudėtinių dalių ar atskirų techninių mazgų“ 2 dalyje nustatyta:

„Patikslinimas vadinamas pratęsimu, jei taikant 1 dalies nuostatas, papildomai:

- a) reikalaujami tolesni patikrinimai ar nauji bandymai;
- b) pasikeitė informacija, esanti EB tipo patvirtinimo liudijime, išskyrus jo priedus;
- c) pagal bet kurį iš norminių aktų, taikomų tvirtinamam sistemos, sudėtinės dalies ar atskiro techninio mazgo tipui, įsigalioja nauji reikalavimai.

<...>“

- 11 Pagrindų direktyvos 17 straipsnio, kuriame reglamentuojama transporto priemonių EB tipo patvirtinimo galiojimo pabaiga, 1 dalyje numatyta:

„EB tipo patvirtinimas transporto priemonei nustoja galioti bet kuriuo iš šių atvejų:

<...>

- b) visam laikui savanoriškai sustabdoma patvirtintos transporto priemonės gamyba;

<...>“

- 12 Šios direktyvos 18 straipsnio „Atitikties liudijimas“ 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Gamintojas, kuris yra transporto priemonės EB tipo patvirtinimo turėtojas, pateikia atitikties liudijimą kartu su kiekviena pagal patvirtintą transporto priemonės tipą pagaminta komplektine, nekomplektine ar sukomplektuota transporto priemone.“

13 Minėtos direktyvos 29 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Jeigu valstybė narė nustato, kad naujos transporto priemonės, sistemos, sudėtinės dalys arba atskiri techniniai mazgai, nors ir atitinkantys taikomus reikalavimus arba tinkamai pažymėti, kelia rimtą pavojų kelių eismo saugumui arba labai kenkia aplinkai ar visuomenės sveikatai, ta valstybė narė gali ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui atsisakyti užregistruoti tokias transporto priemones arba uždrausti parduoti ar pradėti eksploatuoti tokias transporto priemones, sudėtines dalis ar atskirus techninius mazgus savo teritorijoje.

Tokiais atvejais atitinkama valstybė narė nedelsdama apie tai praneša atitinkamai gamintojui, kitoms valstybėms narėms ir Komisijai, nurodydama priežastis, kuriomis grindžiamas jos sprendimas ir pirmiausia nurodydama, ar šis sprendimas priimtas dėl:

- atitinkamų norminių aktų trūkumų, ar
- neteisingo atitinkamų reikalavimų taikymo.

2. Siekiant parengti sprendimą, Komisija kuo greičiau konsultuojasi su atitinkamomis šalimis ir pirmiausia su įgaliotąja institucija, kuri suteikė tipo patvirtinimą.

3. Jeigu 1 dalyje nurodytos priemonės aiškinamos tuo, kad yra trūkumų atitinkamuose norminiuose aktuose, imamasi tokių atitinkamų priemonių:

- atskirų IV priedo I dalyje išvardytų direktyvų ar reglamentų atveju Komisija jas keičia pagal 40 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu;
- JTEEK teisės aktų atveju Komisija siūlo atitinkamų JTEEK taisyklių būtinų pakeitimų projektus, laikydamosi pagal Pataisytą 1958 m. susitarimą taikytinos tvarkos.

4. Jeigu 1 dalyje nuodytos priemonės aiškinamos tuo, kad neteisingai taikomi atitinkami reikalavimai, Komisija imasi tinkamų priemonių užtikrinti, kad būtų laikomasi tokių reikalavimų.“

14 Pagrindų direktyvos 30 straipsnyje „Transporto priemonės, sistemos, sudėtinės dalys ar atskiri techniniai mazgai, neatitinkantys patvirtinto tipo“ nustatyta:

„1. Jeigu EB tipo patvirtinimą suteikusioji valstybė narė nustato, kad atitikties liudijimą turinčios arba atitikties ženklų pažymėtos naujos transporto priemonės, sistemos, sudėtinės dalys ar atskiri techniniai mazgai neatitinka jos suteikto tipo, ji imasi reikiamų priemonių, įskaitant, jei reikia, tipo patvirtinimo paskelbimą netekusiu galios, užtikrinti, kad transporto priemonių, sistemų, sudėtinių dalių ar atskirų techninių mazgų gamyba atitiktų patvirtintojo tipo reikalavimus. Tos valstybės įgaliotoji institucija praneša kitų valstybių narių įgaliotosioms institucijoms apie priemones, kurių buvo imtasi.

<...>

3. Jeigu valstybė narė įrodo, kad atitikties liudijimą turinčios arba atitikties ženklų pažymėtos naujos transporto priemonės, sudėtinės dalys ar atskiri techniniai mazgai neatitinka patvirtintojo tipo, ji gali prašyti, kad EB tipo patvirtinimą suteikusioji valstybė narė patikrintų, ar gaminamos transporto priemonės, sistemos, sudėtinės dalys ar atskiri techniniai mazgai vis dar atitinka patvirtintąjį tipą. Gavusi tokį prašymą, atitinkama valstybė narė kuo greičiau ir ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo prašymo datos imasi reikiamų veiksmų.

4. Įgaliotoji institucija paprašo valstybės narės, suteikusiai sistemos, sudėtinės dalies, atskiro techninio mazgo arba nekomplektinės transporto priemonės tipo patvirtinimą, imtis reikiamų veiksmų siekiant užtikrinti, kad gaminamos transporto priemonės ir vėl atitiktų patvirtintąjį tipą:

- a) EB tipo transporto priemonės patvirtinimo atveju, jeigu transporto priemonės neatitikimas aiškinamas tik tuo, kad sistema, sudėtinė dalis ar atskiras techninis mazgas neatitinka patvirtintojo tipo;
- b) daugiapakopio tipo patvirtinimo atveju, jeigu sukomplektuotos transporto priemonės neatitikimas aiškinamas tik tuo, kad nekomplektinės transporto priemonės dalimi esanti sistema, sudėtinė dalis ar atskiras techninis mazgas arba pati nekomplektinė transporto priemonė neatitinka patvirtintojo tipo.

Gavusi tokį prašymą, atitinkama valstybė narė, prireikus kartu su prašymą pateikusia valstybe nare, kuo greičiau ir ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo prašymo datos imasi reikiamų veiksmų. Nustačius atitikties pažeidimą, sistemos, sudėtinės dalies ar atskiro techninio mazgo EB tipo patvirtinimą arba nekomplektinės transporto priemonės tipo patvirtinimą suteikusiai valstybės narės įgaliotoji institucija imasi 1 dalyje nurodytų priemonių.

<...>“

15 Šios direktyvos 32 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta:

„1. Jeigu gamintojas, kuriam buvo suteiktas EB transporto priemonės tipo patvirtinimas, taikydamas norminio akto ar [2001 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos] Direktyvos 2001/95/EB [dėl bendros gaminių saugos (OL L 11, 2002, p. 4; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 6 t., p. 447)] nuostatas, yra priverstas atšaukti jau parduotas, užregistruotas ar pradėtas eksploatuoti transporto priemones dėl to, kad viena ar daugiau transporto priemonėse sumontuotų sistemų, sudėtinių dalių ar atskirų techninių mazgų – neatsižvelgiant į tai, ar jie pagal šią direktyvą buvo tinkamai patvirtinti – kelia rimtą pavojų kelių eismo saugumui, visuomenės sveikatai ar aplinkos apsaugai, jis nedelsdamas apie tai praneša transporto priemonės patvirtinimą suteikusiai įgaliotajai institucijai.

2. Gamintojas įgaliotajai institucijai pasiūlo atitinkamas priemones, kad būtų neutralizuotas 1 dalyje nurodytas pavojus. Įgaliotoji institucija apie siūlomas priemones nedelsdama praneša kitų valstybių narių institucijoms.

Kompetentingos institucijos užtikrina, kad priemonės būtų veiksmingai įgyvendinamos atitinkamose jų teritorijose.“

16 Pagrindų direktyvos 45 straipsnio 5 dalyje nurodyta:

„Ši direktyva nepanaikina EB tipo patvirtinimo, suteikto M1 kategorijos transporto priemonėms iki 2009 m. balandžio 29 d., bei neužkerta kelio tokių patvirtinimų galiojimo pratęsimui.“

17 Šios direktyvos 46 straipsnyje „Sankcijos“ nustatyta:

„Valstybės narės nustato sankcijas, taikomas už šios direktyvos nuostatų, ypač 31 straipsnyje nustatyto arba iš jo kylančio draudimo, ir IV priedo I dalyje išvardytų norminių aktų nuostatų pažeidimus, ir imasi visų būtinų priemonių joms įgyvendinti. Šios nustatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės apie šias nuostatas praneša Komisijai ne vėliau kaip 2009 m. balandžio 29 d. ir kuo greičiau – apie jų tolesnius pakeitimus.“

- 18 Pagrindų direktyvos II priedo „Transporto priemonių kategorijų ir transporto priemonių tipų apibrėžimai“ A dalies 1 punkte nurodyta, kad prie M1 kategorijos priskiriamos „transporto priemonės, suprojektuotos ir pagamintos keleiviams vežti, kuriose, be vairuotojo vietos, yra ne daugiau kaip aštuonios vietos“. Šio priedo B dalyje numatyta:

„1. M1 kategorijos transporto priemonėms:

„tipą“ sudaro transporto priemonės, kurios nesiskiria bent jau tokiais pagrindiniais aspektais:

- gamintoju,
- gamintojo nurodytu tipo žymėjimu,
- pagrindiniais konstrukcijos ir dizaino aspektais:
 - važiuokle / dugno plokšte (akivaizdūs ir esminiai skirtumai),
 - varikliu (vidaus degimo / elektros / mišrus).

Tipo „variantas“ – vieno tipo transporto priemonės, kurios nesiskiria bent jau šiais pagrindiniais aspektais:

- kėbulo modeliu (pvz., sedanas, furgonas, dvivietis, su nudengiamu viršumi, mikroautobusas, universalioji transporto priemonė),
- varikliu:
 - veikimo principu (kaip nurodyta III priedo 3.2.1.1 punkte),
 - cilindrų skaičiumi ir jų išdėstymu,
 - didesniu kaip 30 % galios skirtumu (didžiausia galia yra daugiau kaip 1,3 karto didesnė už mažiausią),
 - didesniu kaip 20 % tūrio skirtumu (didžiausias yra daugiau kaip 1,2 karto didesnis už mažiausią),
- varančiosiomis ašimis (skaičius, vieta, sujungimas),
- vairuojamosiomis ašimis (skaičius ir vieta).

Varianto „versija“ – transporto priemonės, kurias sudaro informaciniame pakete, parengtame pagal VIII priedo reikalavimus, nurodytų elementų derinys.

<...>

- 19 Pagrindų direktyvos IV priede pateiktas norminių aktų, kurių reikia laikytis suteikiant transporto priemonės EB tipo patvirtinimą, sąrašas; tarp šių norminių aktų I dalyje nurodyta Direktyva dėl oro kondicionavimo sistemų.

20 Pagrindų direktyvos IX priede pateiktas EB atitikties sertifikato turinys. Šio priedo 0 punkte nurodyta:

„Atitikties sertifikatas – transporto priemonės gamintojo pareiškimas pirkėjui, siekiant jį patikinti, kad įsigyta transporto priemonė atitinka teisės aktus, galiojusius Bendrijoje tuo metu, kai ji buvo pagaminta.

Atitikties liudijimu taip pat siekiama sudaryti sąlygas valstybių narių kompetentingoms institucijoms atlikti transporto priemonių registraciją nereikalaujant iš pareiškėjo papildomų techninių dokumentų.

<...>“

21 Pagrindų direktyvos X priede apibūdinta gamybos atitikties kontrolės procedūra, kurios tikslas – užtikrinti, kad kiekviena pagaminta transporto priemonė, sistema, sudėtinė dalis ar atskiras techninis mazgas atitiktų patvirtinto tipo reikalavimus. Šio priedo 0 punkto antroje pastraipoje nurodyta, kad procedūras sudaro du vienas nuo kito neatskiriami procesai, t. y. kokybės valdymo sistemų įvertinimas ir patvirtinimo objekto patikrinimas ir su produktu susijusi kontrolė.

22 Pagrindų direktyva buvo iš dalies pakeista 2011 m. liepos 14 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 678/2011, kuriuo pakeičiamas Direktyvos 2007/46 II priedas ir iš dalies keičiami IV, IX ir XI priedai (OL L 185, 2011, p. 30).

23 Šio reglamento 3 ir 4 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(3) patirtis rodo, kad dabartiniai kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar naujas transporto priemonės modelis yra naujas tipas, yra pernelyg neaiškūs. Dėl šio aiškumo stygiaus gali būti nespėta laiku įgyvendinti [Europos Sąjungos] teisės aktuose nustatytus naujus reikalavimus dėl naujų tipų transporto priemonių. Be to, patirtis rodo, kad įmanoma apeiti [Sąjungos] teisės aktų reikalavimus, taikomus mažomis serijomis gaminamoms transporto priemonėms, suskirstant transporto priemonės tipą į keletą potipių, kuriems taikomi skirtingi tipo patvirtinimai. Taigi, gali būti viršytas leidžiamas didžiausias mažomis serijomis gaminamų ir eksploatuoti Europos Sąjungoje pradedamų naujų transporto priemonių skaičius. Todėl svarbu apibrėžti transporto priemonių technines savybes, kurios turi būti naudojamos kaip kriterijai, pagal kuriuos nustatomas naujas tipas;

(4) vadovaujantis Komisijos komunikatuose – veiksmų plane „Reglamentavimo aplinkos supaprastinimas ir tobulinimas“ ir Administracinės naštos mažinimo Europos Sąjungoje veiksmų programoje – įtvirtintais principais, reikėtų persvarstyti transporto priemonės tipui priklausantiems variantams ir versijoms apibrėžti taikomus kriterijus, siekiant sumažinti transporto priemonių gamintojams tenkančią administracinę naštą. Be to, pasiekus šį tikslą, tipo tvirtinimo procedūra taptų skaidresnė valstybių narių kompetentingoms institucijoms.“

24 Reglamento Nr. 678/2011 3 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodyta, kad šis reglamentas taikomas naujiems transporto priemonių tipams, kurių patvirtinimas bus pradėtas teikti nuo 2012 m. spalio 29 d. Be to, šio reglamento 2 straipsnyje numatyta, kad šiuo reglamentu nepanaikinami tipo patvirtinimai, suteikti iki 2012 m. spalio 29 d., ir neužkertamas kelias minėtų tipo patvirtinimų išplėtimui.

Direktyva 2001/95

25 Direktyvos 2001/95 2 straipsnyje nustatyta:

„Šioje direktyvoje:

<...>

b) „saugus gaminys“ – bet koks gaminys, kuris įprastomis ar galimomis iš anksto pagrįstai numatyti sąlygomis, įskaitant ilgalaikį naudojimą ir tam tikrais atvejais – surinkimo, įrengimo bei priežiūros naudojant reikalavimus, nekelia jokios rizikos arba kelia tik minimalią riziką, kuri yra suderinama su gaminio vartojimu ir laikoma priimtina bei atitinkančia aukštą žmonių saugos ir sveikatos apsaugos lygį <...>

d) „rimtas pavojus“ – bet koks rimtas pavojus, įskaitant ir tokį, kuris kyla ne nedelsiant, kai yra reikalinga skubi valstybės institucijų intervencija;

<...>“

Vokietijos teisė

26 2011 m. vasario 3 d. *EG-Fahrzeugsgenehmigungsverordnung* (EB transporto priemonių patvirtinimo taisyklės) (*BGBL.* 2011 I, p. 126), iš dalies pakeistų 2012 m. spalio 19 d. taisyklių (*BGBL.* 2012 I, p. 2232) 4 straipsniu, 7 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„EB tipo patvirtinimas nustoja galioti tada, kai norminiame akte nustatyti nauji reikalavimai tampa privalomi registruojant, parduodant ar pradedant eksploatuoti naujas transporto priemones, kaip apibrėžta [Pagrindų direktyvos] 3 straipsnio 1 dalyje, ir tipo patvirtinimo atnaujinti neįmanoma. Jis taip pat netenka galios, kai galutinai nutraukiama patvirtinto tipo transporto priemonių gamyba. Apie gamybos nutraukimą gamintojas turi pranešti *Kraftfahrt-Bundesamt* (Motorinių transporto priemonių federalinė tarnyba, toliau – KBA).“

27 Šių taisyklių 25 straipsnis suformuluotas taip:

„(1) Jeigu KBA nustato, kad transporto priemonės, sistemos, sudėtinės dalys ar atskiri techniniai mazgai neatitinka patvirtinto tipo, ji imasi būtinų priemonių pagal [Pagrindų direktyvą], taikytin[ą] atsižvelgiant į tipą, kad užtikrintų gaminių atitiktį patvirtinto tipo reikalavimams.

(2) Siekdama pašalinti trūkumus ir užtikrinti jau įregistruotų transporto priemonių, sudėtinių dalių arba techninių mazgų atitiktį, KBA gali *a posteriori* priimti papildomas nuostatas.

(3) KBA gali visiškai arba iš dalies panaikinti arba atšaukti tipo patvirtinimą, jeigu nustatoma, kad:

1) transporto priemonės, dėl kurių išduotas atitikties liudijimas, arba sudėtinės dalys ar techniniai mazgai, kurie atitinka nurodyto tipo žymėjimą, neatitinka patvirtinto tipo;

2) transporto priemonės, dėl kurių išduotas atitikties liudijimas, arba sudėtinės dalys ar techniniai mazgai kelia didelį pavojų kelių eismo saugumui, visuomenės sveikatai ir aplinkai;

3) gamintojas neturi veiksmingos sistemos, skirtos gamybos atitikčiai stebėti, arba jos nenaudoja nurodytu būdu;

arba

4) patvirtinimo turėtojas nevykdo su tuo patvirtinimu susijusių pareigų.“

Faktinės bylos aplinkybės ir ikiteisminė procedūra

- 28 2006 m. priimta Direktyva dėl oro kondicionavimo sistemų; jos 5 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad visų tipų transporto priemonių, kurių tipas patvirtintas po 2011 m. sausio 1 d., oro kondicionavimo sistemos turi būti užpildomos aušalu, kurio visuotinio atšilimo potencialas neviršija 150.
- 29 Iki šiol Europos transporto priemonių gamintojai naudojo aušalą R134a, kurio visuotinio atšilimo potencialas yra beveik 1300, o 2009 m., vykstant tarptautinio standartizavimo procesui, jie nusprendė naudoti aušalą R1234yf, kurio visuotinio atšilimo potencialas yra 4.
- 30 Nutrūkus aušalo R1234yf tiekimui dėl to, kad cunamis Fukušimoje (Japonija) sunaikino gamyklas, 2012 m. balandžio mėn. Komisija informavo valstybes nares, kad atsižvelgdama į ypatingas aplinkybes nepradės jokios pažeidimo nagrinėjimo procedūros dėl transporto priemonių neatitikties Direktyvai dėl oro kondicionavimo sistemų bent jau tol, kol aušalas R1234yf, vienintelis su šia direktyva suderinamas aušalas, vėl bus tiekiamas, bet kad tokia situacija bet kuriuo atveju nesitęs ilgiau kaip iki 2012 m. gruodžio 31 d.
- 31 2011 m. kovo 3 d., 2011 m. birželio 8 d. ir 2012 m. spalio 18 d. KBA, kaip kompetentinga Vokietijos transporto priemonių tipo patvirtinimo institucija, bendrovės *Daimler* prašymu patvirtino naujus transporto priemonių tipus 246, 176 ir 117 kaip atitinkančius Direktyvą dėl oro kondicionavimo sistemų.
- 32 2012 m. rugsėjo mėn. *Daimler* Vokietijos valdžios institucijoms išreiškė abejones dėl aušalo R1234yf naudojimo 246, 176 ir 117 tipų transporto priemonėse saugumo. Ji atšaukė apie 700 transporto priemonių, kad pakeistų aušalą, ir išreiškė ketinimą šių tipų transporto priemonėse ir 2013 m. sausio mėn. pasibaigus moratoriumui naudoti aušalą R134a vietoje aušalo R1234yf, kurio naudojimas buvo pagrindas patvirtinant atitinkamus tipus. 2012 m. lapkričio mėn. Vokietijos valdžios institucijos paprašė Komisijos netaikyti Direktyvos dėl oro kondicionavimo sistemų reikalavimų, nes reikia iš naujo patikrinti, ar aušalas R1234yf yra saugus.
- 33 Nuo 2013 m. sausio 1 d. iki birželio 26 d. *Daimler* pardavė 133 713 vnt. 246, 176 ir 117 tipų transporto priemonių, kuriose įrengtoje oro kondicionavimo sistemoje naudojamas aušalas R134a.
- 34 2013 m. sausio 3 d. KBA paprašė *Daimler* nurodyti priemones, kurių ėmėsi gamintojas dėl 246, 176 ir 117 tipų transporto priemonių neatitikties direktyvai. Atsakydama į šį prašymą, 2013 m. sausio 15 d. *Daimler* pateikė veiksmų planą, juo buvo siekiama iki 2013 m. birželio 15 d. rasti techninį sprendimą. 2013 m. kovo 4 d. KBA nurodė *Daimler* imtis tinkamų priemonių siekiant atkurti atitiktį, o tuo atveju, jei neatitiktis direktyvai nebus ištaisyta, atitinkamų tipų patvirtinimas bus atšauktas nuo 2013 m. birželio 30 d.
- 35 2013 m. birželio 26 d. *Daimler* nurodė KBA, kad galutinai nutraukė 246, 176 ir 117 tipų gamybą.
- 36 2013 m. gegužės 17 d. ir birželio 3 d. KBA patenkino *Daimler* pateiktus prašymus išplėsti transporto priemonių 245G tipo patvirtinimą, suteiktą 2008 m., t. y. prieš tai, kai pradėta taikyti Direktyva dėl oro kondicionavimo sistemų, ir taikyti jį kitiems variantams.
- 37 2013 m. birželio 10 d. Komisija nusiuntė Vokietijos Federacinei Respublikai prašymą pateikti informacijos, o 2014 m. sausio 27 d. – oficialų pranešimą. Ji priekaištavo Vokietijos valdžios institucijoms dėl to, kad jos leido 2013 m. sausio–birželio mėn. pagaminti ir parduoti 133 713 transporto priemonių, neatitinkančių atitinkamo tipo patvirtinimo reikalavimų, vengė taikyti Direktyvą dėl oro kondicionavimo sistemų ir neskyrė sankcijų atitinkamam gamintojui.

- 38 Vokietijos Federacinė Respublika atsakė 2014 m. kovo 26 d. Dėl reikalavimų neatitinkančių transporto priemonių ši valstybė narė rėmėsi diskrecija, kurią nacionalinės valdžios institucijos turi pagal Pagrindų direktyvą, ir proporcingumo principu. Ji nurodė, kad *Daimler* pateikti duomenys leidžia manyti, jog aušalo R1234yf naudojimas kelia pavojų saugumui.
- 39 Be to, anot Vokietijos Federacinės Respublikos, KBA privalėjo patenkinti *Daimler* pateiktą prašymą dėl 245G tipo patvirtinimo išplėtimo.
- 40 2014 m. rugsėjo 25 d. Komisija nusiuntė Vokietijos Federacinei Respublikai pagrįstą nuomonę, joje patvirtino oficialiame pranešime nurodytus kaltinimus. Ji nurodė šiai valstybei narei per du mėnesius nuo šios nuomonės gavimo dienos imtis visų būtinų priemonių, kad į ją būtų atsižvelgta.
- 41 Vokietijos Federacinė Respublika atsakė 2014 m. lapkričio 25 d. raštu, jame iš esmės pakartojo argumentus, išdėstytus atsakant į oficialų pranešimą.
- 42 Kadangi Vokietijos Federacinės Respublikos atsakymas Komisijos netenkino, ji nusprendė pareikšti šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Dėl pirmojo kaltinimo, grindžiamo Direktyvos dėl oro kondicionavimo sistemų ir Pagrindų direktyvos, visų pirma – jos 12 ir 30 straipsnių, pažeidimu

Šalių argumentai

- 43 Pirmajame kaltinime Komisija prašo pripažinti, kad pažeista Direktyva dėl oro kondicionavimo sistemų ir Pagrindų direktyva, visų pirma šios direktyvos 12 ir 30 straipsniai, nes Vokietijos Federacinė Respublika nesiėmė būtinų priemonių, kad atkurtų 246, 176 ir 117 tipų transporto priemonių atitiktį patvirtintiems tipams.
- 44 Komisija primena, kad Pagrindų direktyvos 12 ir 30 straipsniuose numatyta, jog transporto priemonės tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė turi patikrinti, ar pagamintos transporto priemonės atitinka patvirtintą tipą, ir, jei nustato gamybos ar naujų transporto priemonių neatitiktį, imtis priemonių šiai atitiktčiai užtikrinti, o prireikus – atšaukti tipo patvirtinimą, siekdama užtikrinti, kad gaminamos transporto priemonės atitiktų patvirtintą tipą. Pagrindų direktyvos 12 straipsnio, visų pirma jo 3 dalies, ir šios direktyvos X priedo tikslas – ne tik numatyti tinkamas priemones, siekiant pripažinti bet kokią gamybos neatitiktį, bet visų pirma apsaugoti gamybos atitiktį užtikrinant, kad nustačius neatitiktį bus imtasi reikiamų priemonių.
- 45 Komisijos teigimu, kartu aiškinant Pagrindų direktyvos 4 straipsnio 2 dalį ir IV priedą bei Direktyvos dėl oro kondicionavimo sistemų 5 straipsnio 4 dalį, 246, 176 ir 117 tipų transporto priemonių tipo patvirtinimas galėjo būti suteiktas tik tuo atveju, jei šių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemose naudojamo aušalo visuotinio atšilimo potencialas būtų buvęs ne didesnis kaip 150. Tačiau *Daimler* vėl gamino 246, 176 ir 117 tipų transporto priemones, kurių oro kondicionavimo sistemose naudojamas aušalas, kurio visuotinio atšilimo potencialas viršija 150, nors šios transporto priemonės neatitinka patvirtinto tipo.
- 46 Komisija pažymi, kad Vokietijos valdžios institucijos pripažino žinojusios, jog nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2013 m. birželio 26 d. *Daimler* pardavė 133 713 transporto priemonių, neatitinkančių reikalavimų.

- 47 Komisija tvirtina, kad, be šių 133 713 transporto priemonių, *Daimler* ir toliau gamino 246, 176 ir 117 tipus atitinkančias transporto priemones, taikydama šioms transporto priemonėms ir tipą 245G – seną transporto priemonių tipą, kuriam nebuvo taikomi Direktyvoje dėl oro kondicionavimo sistemų įtvirtinti reikalavimai. Šiomis aplinkybėmis ji tvirtina, kad, išskyrus tai, jog jų oro kondicionavimo sistemose naudojamas aušalas R134a, A klasės, B klasės ir CLA klasės transporto priemonės, atitinkančios išplėtus transporto priemonių tipo 245G taikymą, yra tos pačios kaip ir patvirtintus transporto priemonių tipus 246, 176 ir 117 atitinkančios priemonės. Ji teigia, kad laikotarpiu nuo 2013 m. pradžios iki 2016 m. pabaigos parduota iš viso maždaug 800 000 reikalavimų neatitinkančių transporto priemonių.
- 48 Komisija kaltina Vokietijos Federacinę Respubliką, kad ši nesiėmė priemonių, siekdama užtikrinti, kad būtų atkurta atitiktis patvirtintam tipui; tokios priemonės galėjo būti tipo patvirtinimo atšaukimas ar atitinkamų transporto priemonių atšaukimas ir remontas.
- 49 Atsakydama į Vokietijos Federacinės Respublikos argumentą, susijusį su abejonėmis dėl aušalo R1234yf naudojimo 246, 176 ir 117 tipų transporto priemonėse saugumo, Komisija tvirtina, kad šios abejonės laikui bėgant pasirodė nepagrįstos. Be to, siekiant teisiškai įvertinti nagrinėjamu atveju inkriminuojamus pažeidimus, ne itin svarbu, ar Vokietijos valdžios institucijos, remdamosi turima informacija, turėjo nuspręsti, kad šio aušalo naudojimas kelia pavojų kelių eismo saugumui ir žmonių sveikatai.
- 50 Iš tiesų Pagrindų direktyvoje nenumatyta išimčių, leidžiančių valstybėms narėms nesilaikyti suderintų techninių reikalavimų, kilus abejonėms dėl jų tinkamumo; priešingai, joje numatyta besąlygiška pareiga užtikrinti, kad būtų laikomasi visų techninių reikalavimų. Dėl Pagrindų direktyvos 30 straipsnio Komisija tvirtina, kad atsakovės teiginiai, grindžiami proporcingumu, neatleidžia jos nuo pareigos imtis būtinų priemonių *Daimler* atžvilgiu, kad būtų atkurta aptariamų transporto priemonių atitiktis patvirtintam tipui.
- 51 Galiausiai Komisija primena, kad kai transporto priemonės, nepaisant jų atitikties patvirtintam tipui, „kelia rimtą pavojų kelių eismo saugumui arba labai kenkia aplinkai ar visuomenės sveikatai“, Pagrindų direktyvos 29 straipsnyje išimties tvarka numatyta, kad atitinkama valstybė narė gali ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui atsakyti užregistruoti tokias transporto priemones arba uždrausti jas parduoti ar pradėti eksploatuoti. Vis dėlto Vokietijos Federacinė Respublika nesilaikė šiuo klausimu numatytos procedūros.
- 52 Vokietijos Federacinė Respublika paaiškina, kad 2012 m. pabaigoje *Daimler* ir kitos organizacijos, kaip antai *Verband der Automobilindustrie* ir *Deutsche Umwelthilfe*, remdamosi atliktais bandymais nusprendė, kad naujo aušalo R1234yf naudojimas transporto priemonėse kelia „rimtą pavojų saugumui“. Iš tiesų šie bandymai, daryti ir su kitų tipų transporto priemonėmis, ne *Daimler*, parodė, kad, esant tam tikros situacijoms, šis aušalas gali staigiai ir smarkiai užsidegti, o dėl to gali kilti transporto priemonės gaisras ir išsiskirti itin toksiškas vandenilio fluoridas ir karbonilfluoridas, taigi transporto priemonės keleiviams ir šalia jos esantiems asmenims iškart kiltų mirtinas pavojus. Be to, kiti automobilių gamintojai laikėsi tokio paties požiūrio ir per 2012 m. antrąjį pusmetį pakeitė transporto priemonių, kuriose naudojamas naujas aušalas R1234yf, patvirtinimus į senesnius patvirtinimus, pagal kuriuos leidžiama naudoti aušalą R134a.
- 53 Šiomis aplinkybėmis KBA šiame etape turėjo pripažinti, kad transporto priemonės, kuriose naudojamas naujas aušalas R1234yf, kelia rimtą pavojų, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/95 2 straipsnio d punktą, taigi jos negalima kaltinti, kad neįpareigojo *Daimler* nedelsiant pakeisti 133 713 vnt. tipų neatitinkančių transporto priemonių, parduotų laikotarpiu nuo 2013 m. sausio 1 d. iki birželio 26 d. Todėl KBA sprendimas pačiai atlikti bandymus, kad galėtų priimti aiškų sprendimą, visiškai atitinka proporcingumo principą ir Sąjungos Jungtinis tyrimų centras (JTC), atlikęs intensyvų patikrinimą, jį pripažino tinkama priemone. Nors šių bandymų rezultatai pakankamai neįrodė, kad egzistuoja rimtas pavojus, kaip jis suprantamas pagal Direktyvą 2001/95, ir kad būtina nedelsiant imtis veiksmų, vis

dėlto konstatuotas užsidegimas ir vandenilio fluorido išsiskyrimas, o tai aiškiai rodo, jog vis dar yra problemų, susijusių su aušalo R1234yf naudojimu motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemose. Taigi saugumo sumetimais KBA primygtinai rekomendavo tęsti bandymus, kad būtų galima tiksliau įvertinti galimą pavojų.

- 54 Vokietijos Federacinė Respublika pabrėžia, kad KBA septynis kartus ragino *Daimler* atkurti tipams keliamų reikalavimų neatitinkančių 133 713 transporto priemonių atitiktį ir ieškoti tam reikalingų techninių sprendimų. 2015 m. lapkričio 20 d. raštu *Daimler* nurodė KBA apsaugos priemones, kurių numatė imtis naudodama naują aušalą savo naujose transporto priemonėse, o 2015 m. gruodžio 16 d. ir 18 d., 2016 m. kovo 7 d. ir 2016 m. rugsėjo 23 d. raštuose pateikė techninius sprendimus, skirtus pakeisti 133 713 vnt. reikalavimų neatitinkančių transporto priemonių ir taip atkurti jų atitiktį patvirtintiems tipams. Kadangi *Daimler* vis dėlto neatnaujino šių transporto priemonių nurodžiusi, kad baiminasi negalėsianti užtikrinti pakankamos surinkimo kokybės, 2017 m. kovo 23 d. administraciniu aktu KBA įpareigojo ją taikyti tokią atnaujinimo priemonę. Vis dėlto *Daimler* užginčijo šį nurodymą, administracinis procesas dėl to vis dar vyksta.
- 55 Vokietijos Federacinė Respublika ginčija Komisijos pirmajame kaltinime nurodytą transporto priemonių skaičių – 800 000, nes šis skaičius susijęs su 245G tipo transporto priemonėmis.
- 56 Vokietijos Federacinė Respublika ginčija kaltinimą, kad buvo pažeistas Pagrindų direktyvos 12 straipsnis. Ji šią nuostatą aiškina taip, kad ji susijusi ne su pačių transporto priemonių patikrinimu, bet su patikrinimu, ar egzistuoja tinkamos priemonės, skirtos užtikrinti šių transporto priemonių atitiktį patvirtintam tipui. Nagrinėjamu atveju nėra įrodymų, kad *Daimler* atlikta kokybės kontrolė buvo neveiksminga. Priešingai, nei teigia Komisija, neatitiktis automatiškai nereiškia kokybės kontrolės sistemos tikrinimo pažeidimo. Priešingai, KBA iš anksto buvo informuota, kad nuo 2013 m. sausio 1 d. egzistuoja neatitiktis, nes vietoje numatyto aušalo R1234yf toliau naudojamas aušalas R134a.
- 57 Vokietijos Federacinė Respublika taip pat ginčija kaltinimą, kad buvo pažeistas Pagrindų direktyvos 30 straipsnis. Anot šios valstybės narės, šioje nuostatoje aiškiai suteikiama diskrecija valstybių narių valdžios institucijoms. Šioje nuostatoje esantys žodžiai „imasi reikiamų priemonių“ yra proporcingumo principo išraiška ir įtvirtina valstybių narių būtinybę veikti laipsniškai ir tipo patvirtinimą paskelbti netekusiu galios tik kraštutiniu atveju, kaip matyti iš toje pačioje nuostatoje esančių žodžių „įskaitant, jei reikia“.
- 58 Ji pabrėžia, kad Pagrindų direktyvos 30 straipsnio 1 dalyje nenumatytas terminas ir kad keturių mėnesių terminas, kurį savo 2013 m. kovo 4 d. rašte KBA suteikė *Daimler*, kad ši imtųsi reikiamų priemonių atitiktį atkurti, nebuvo per ilgas, atsižvelgiant į to paties 30 straipsnio 3 ir 4 dalyse numatytą šešių mėnesių terminą.
- 59 Vokietijos Federacinė Respublika tvirtina, kad šiame rašte KBA nurodytas tipo patvirtinimo atšaukimas tuo atveju, jei gamintojas nepaisytų nurodymo atkurti atitinkamų transporto priemonių atitiktį patvirtintam tipui iki 2013 m. birželio 30 d., nebegalėjo būti taikomas, nes *Daimler* galutinai nutraukė šių transporto priemonių gamybą dar nepasibaigus šiam terminui. Be to, Pagrindų direktyvoje nenustatyta, kas turėtų būti daroma su transporto priemonėmis, pagamintomis ir pateiktomis rinkai iki tipo patvirtinimo atšaukimo. Šios direktyvos 32 straipsnyje numatytas transporto priemonių atšaukimas, bet tik tuomet, kai jos „kelia rimtą pavojų kelių eismo saugumui, visuomenės sveikatai ar aplinkos apsaugai“. Tačiau šiuo atveju taip nebuvo. Iš tiesų neatitiktis nesukėlė didesnio pavojaus kelių eismo saugumui ir visuomenės sveikatai, o jos numatomas poveikis aplinkai labai nedidelis, atsižvelgiant į Direktyvos dėl oro kondicionavimo sistemų pereinamojo laikotarpio nuostatą, pagal kurias leidžiama ir toliau naudoti senąjį aušalą daugybėje naujų transporto priemonių, kol baigsis šešerių metų pereinamasis laikotarpis, t. y. iki 2016 m. gruodžio 31 d., ir daugelyje transporto priemonių, kaip antai vietos ir tolimojo susisiekimo autobusuose, taip pat komercinėse transporto priemonėse, kurios nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį.

- 60 Vokietijos Federacinės Respublikos teigimu, nurodymas nedelsiant pakeisti aptariamas transporto priemonės esamomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu toks pakeitimas neįmanomas, lemtų šių transporto priemonių eksploatacijos sustabdymą ir sukeltų didelę ekonominę žalą šių transporto priemonių savininkams, taip pat turėtų poveikį rinkoje *Daimler* ir ekonomiškai susijusioms įmonėms visoje Sąjungoje.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 61 Paeiliui reikia išnagrinėti inkriminuojamas aplinkybes, Pagrindų direktyvos 12 straipsnio ir šios direktyvos 30 straipsnio išaiškinimą ir galiausiai – Vokietijos Federacinės Respublikos atsiliepime į ieškinį nurodytą pagrindą dėl transporto priemonių saugumo.
- 62 Aplinkybės, kurias Komisija inkriminuoja Vokietijos Federacinei Respublikai, susijusios su 133 713 transporto priemonėmis, neatitinkančiomis patvirtintų tipų 246, 176 ir 117, kurias *Daimler* pardavė laikotarpiu nuo 2013 m. sausio 1 d. iki birželio 26 d.; tą dieną ši įmonė pranešė KBA galutinai nutraukusi šių transporto priemonių gamybą. Komisija pirmajame kaltinime taip pat nurodo, kad laikotarpiu nuo 2013 m. pradžios iki 2016 m. pabaigos parduota apie 800 000 transporto priemonių, neatitinkančių patvirtinto tipo. Kaip Komisija nurodė dublike, šis skaičius – apie 800 000 transporto priemonių – apima, pirma, 133 713 transporto priemonių, neatitinkančių patvirtintų tipų 246, 176 ir 117, ir, antra, šiuos tipus atitinkančias transporto priemones, prie kurių priskiriamas ir 245G tipas – senas transporto priemonių tipas, kuriam netaikomi Direktyvoje dėl oro kondicionavimo sistemų įtvirtinti reikalavimai. Pastarosios transporto priemonės nurodytos ir trečiajame Komisijos kaltinime, kuriame ji kaltina atsakovę vengimu taikyti šią direktyvą.
- 63 Šiuo klausimu konstatuotina, kad Komisija negali vienu metu pirmajame kaltinime priekaištauti, kad minėtos transporto priemonės gamintos taip, kad neatitinka patvirtintų tipų 246, 176 ir 117, o trečiajame kaltinime priekaištauti, kad jas gaminant naudotasi tipo 245G išplėtimu.
- 64 Kadangi Komisija neginčija, kad, kaip *Daimler* nurodė KBA, patvirtintų tipų 246, 176 ir 117 transporto priemonių gamyba buvo galutinai nutraukta 2013 m. birželio 26 d., nagrinėjant šį kaltinimą reikia atsižvelgti tik į 133 713 transporto priemonių, neatitinkančių patvirtintų tipų, kurias *Daimler* pardavė iki tos dienos.
- 65 Vokietijos Federacinė Respublika neginčija, kad šios 133 713 transporto priemonių neatitiko 246, 176 ir 117 tipų, patvirtintų po 2011 m. sausio 1 d., nes jose naudotas ne šiems patvirtintiems tipams numatytas aušalas R1234yf, o aušalas, kurio visuotinio atšilimo potencialas viršija 150, t. y. Direktyvos dėl oro kondicionavimo sistemų 5 straipsnio 4 dalyje numatytą referencinę ribą. Vis dėlto ji tvirtina, kad įvykdė įsipareigojimus pagal Pagrindų direktyvos 12 ir 30 straipsnius, nes, pirma, KBA buvo informuota apie neatitiktį dar 2012 m. pabaigoje, o tai rodo, kad pirmojoje iš nurodytų nuostatų numatyta kokybės kontrolės sistema yra veiksminga, ir, antra, antrojoje iš nurodytų nuostatų valstybėms narėms suteikta diskrecija. Nagrinėjamu atveju KBA veiksmai buvo proporcingi, atitiko šios nuostatos tekstą ir būtinybę užtikrinti žmonių saugumą ir sveikatą, taip pat aplinkos apsaugą.
- 66 Kiek tai susiję su Pagrindų direktyvos 12 straipsniu, pirmasis Komisijos kaltinimas iš esmės siejamas su šio straipsnio 3 dalimi, reglamentuojančioje priemonės, kurių turi imtis valstybės narės, kai transporto priemonių gamyba neatitinka patvirtinto tipo, o ne su šio straipsnio 1 dalimi, kurioje reglamentuojama kontrolė priemonių, kurių imasi įmonės, siekdamos užtikrinti, kad transporto priemonės atitiktų patvirtintą tipą.
- 67 Iš tiesų Vokietijos Federacinė Respublika kaltinama ne tuo, kad neįvykdė įsipareigojimo patikrinti, ar egzistuoja gamybos neatitiktis, o tuo, kad nesiėmė reikiamų priemonių, kad atkurtų atitiktį, nors pagal minėtą 3 dalį, jei EB tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė nustato, kad su gamybos atitiktimi

susijusios sąlygos netaikomos, kad nuo šių sąlygų labai nukrypstama arba jas nustota taikyti, net jei gamyba ir nėra nutraukta, ta valstybė narė „imasi būtinų priemonių, įskaitant tipo patvirtinimo paskelbimą netekusiu galios“, siekdama užtikrinti, kad tinkamai laikomasi gamybos tvarkos.

- 68 Dėl Pagrindų direktyvos 30 straipsnio 1 dalies pažymėtina, kad joje taip pat numatyta, jog jeigu EB tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė nustato, kad atitikties liudijimą turinčios naujos transporto priemonės neatitinka jos suteikto tipo, „ji imasi reikiamų priemonių, įskaitant, jei reikia, tipo patvirtinimo paskelbimą netekusiu galios“, užtikrinti, kad transporto priemonės atitiktų patvirtinto tipo reikalavimus.
- 69 Šiuo klausimu pasakytina, kad iš šių nuostatų teksto matyti, jog jose valstybėms narėms suteikiama diskrecija nustatyti priemones, kurių būtina imtis, kad transporto priemonės atitiktų patvirtinto tipo reikalavimus.
- 70 Be to, iš Pagrindų direktyvos matyti, kad negalima atmesti galimybės, jog patvirtintas tipas kelia rimtą pavojų, kuris aptinkamas tik patvirtinus tą tipą. Šios direktyvos 29 straipsnyje numatyta, kad valstybė narė gali atsisakyti užregistruoti transporto priemones arba uždrausti parduoti ar pradėti eksploatuoti transporto priemones, sudėtines dalis ar atskirus techninius mazgus savo teritorijoje, jei nustato, kad šios transporto priemonės, sistemos, sudėtinės dalys arba atskiri techniniai mazgai, nors ir atitinkantys taikomus reikalavimus, kelia rimtą pavojų kelių eismo saugumui arba labai kenkia aplinkai ar visuomenės sveikatai. Be to, Pagrindų direktyvos 32 straipsnyje reglamentuojamas jau parduotų, užregistruotų ar pradėtų eksploatuoti transporto priemonių atšaukimas dėl to, kad viena ar daugiau transporto priemonėse sumontuotų sistemų, sudėtinių dalių ar atskirų techninių mazgų – neatsižvelgiant į tai, ar jie pagal šią direktyvą buvo tinkamai patvirtinti – kelia rimtą pavojų kelių eismo saugumui, visuomenės sveikatai ar aplinkos apsaugai.
- 71 Pagal analogiją, atsižvelgiant į Pagrindų direktyvos 12 ir 30 straipsnius, jei, kaip nagrinėjamu atveju, atitinkamų transporto priemonių gamintojas praneša valstybės narės institucijoms apie neatitiktį patvirtintam tipui ir ši neatitiktis pagrindžiama gamintojo pateiktais objektyviais ir patikimais svariais įrodymais, kad tuo atveju, jei būtų laikomasi taikomų reikalavimų, kiltų rimtas pavojus žmonių saugumui ir sveikatai arba aplinkai, šios institucijos pagrįstai gali nenurodyti iškart atšaukti ir pakeisti atitinkamų transporto priemonių arba iškart neatšaukti atitinkamo tipo patvirtinimo ir pačios atlikti šio pavojaus vertinimą, prieš nusprendžiamas prireikus nurodyti atšaukti ar pakeisti transporto priemones ar netgi atšaukti tipo patvirtinimą.
- 72 Kaip numatyta Pagrindų direktyvos 29 ir 32 straipsniuose, vis dėlto ši valstybė narė turi nedelsiant pranešti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie rimtą pavojų, apie kurį sužinojo, ir prireikus apie gamintojo pasiūlytas priemones šiam pavojui neutralizuoti.
- 73 Vis dėlto, jei atlikus tokį vertinimą paaiškėja, kad nurodyto rimto pavojaus nėra, ši valstybė narė turi kuo greičiau imtis reikiamų priemonių, kad užtikrintų, kad būtų atkurta atitinkamų transporto priemonių atitiktis patvirtintam tipui.
- 74 Iš tiesų Pagrindų direktyvoje įtvirtinta patvirtinimo procedūra, kaip nurodyta šios direktyvos 2 konstatuojamojoje dalyje, grindžiama visiško suderinimo principu, todėl Pagrindų direktyvos 12 ir 30 straipsniuose valstybėms narėms suteikta diskrecija joms neleidžia pačioms vertinti, ar reikia pasiekti atitikties tikslą.
- 75 Kaip savo išvados 67 punkte nurodė generalinis advokatas, jei valstybėms narėms būtų leista pačioms vertinti, ar reikia pasiekti atitikties tikslą, suvienodinta tipo patvirtinimo sistema, apibrėžta Pagrindų direktyvos ir norminių aktų nuostatose, nebeturėtų jokio veiksmingo poveikio.

- 76 Šiuo klausimu taip pat galima nurodyti, kad Pagrindų direktyvos 30 straipsnio 3 dalyje numatyta, jog, gavusi kitos valstybės narės prašymą patikrinti atitiktį, EB tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo prašymo pateikimo dienos turi imtis reikiamų veiksmų. Be to, Pagrindų direktyvos 30 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad jame nurodytomis aplinkybėmis taip pat taikomas ne daugiau kaip šešių mėnesių terminas.
- 77 Nagrinėjamu atveju iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad Vokietijos valdžios institucijos nuolat bendravo su Komisija.
- 78 Vis dėlto pažymėtina, kad šios institucijos pavėluotai sureagavo į 246, 176 ir 117 tipų transporto priemonių neatitiktį patvirtintiems tipams. Iš tiesų apie *Daimler* kilusias abejones dėl aušalo R1234yf saugumo joms buvo pranešta dar 2012 m. rugsėjo mėn., o Komisija prašymą pateikti paaiškinimų išsiuntė 2013 m. birželio 10 d., oficialų pranešimą – 2014 m. sausio 27 d., o pagrįstą nuomonę – 2014 m. rugsėjo 25 d. Vis dėlto iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad dar 2013 m. spalio 8 d., pasibaigus pirmajam bandymų etapui, Vokietijos valdžios institucijos konstatavo, jog nėra didelės tikimybės, kad kils *Daimler* nurodytas rimtas pavojus žmonių sveikatai ir saugumui bei aplinkai. Be to, šios institucijos nurodo, kad 2015 m. lapkričio 20 d. raštu *Daimler* patvirtino, jog ėmėsi apsaugos priemonių, susijusių su naujo aušalo naudojimu naujose transporto priemonėse, ir kad nuo 2015 m. gruodžio mėn. *Daimler* ketino taikyti techninius sprendimus, skirtus pertvarkyti 133 713 vnt. reikalavimų neatitinkančių transporto priemonių ir taip atkurti jų atitiktį patvirtintiems tipams. Tačiau KBA tik 2017 m. kovo 23 d. administraciniu aktu nurodė gamintojui *Daimler* atkurti šią atitiktį pertvarkant 133 713 transporto priemonių, t. y. tai padaryta tik praėjus daugiau kaip dvejiems metams nuo pagrįstoje nuomonėje nurodyto dviejų mėnesių termino.
- 79 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad per pagrįstoje nuomonėje nurodytą terminą nesiėmusi reikiamų priemonių, kad atkurtų 133 713 vnt. 246, 176 ir 117 tipų transporto priemonių, kurias *Daimler* pardavė laikotarpiu nuo 2013 m. sausio 1 d. iki birželio 26 d., atitiktį patvirtintiems tipams, nors šiose transporto priemonėse buvo naudojamas ne aušalas R1234yf, numatytas naudoti šių patvirtintų tipų transporto priemonėse, bet aušalas, kurio visuotinio atšilimo potencialas didesnis negu 150, o tai pažeidžia Direktyvos dėl oro kondicionavimo sistemų 5 straipsnio 4 dalyje numatytą ribą, Vokietijos Federacinė Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą ir pagal Pagrindų direktyvos 12 ir 30 straipsnius.

Dėl antrojo kaltinimo, grindžiamo Direktyvos dėl oro kondicionavimo sistemų ir Pagrindų direktyvos, visų pirma pastarosios direktyvos 46, 5 ir 18 straipsnių, pažeidimu

Šalių argumentai

- 80 Savo antruoju kaltinimu Komisija prašo pripažinti, kad pažeistos Direktyva dėl oro kondicionavimo sistemų ir Pagrindų direktyva, visų pirma kartu aiškinami pastarosios direktyvos 46, 5 ir 18 straipsniai, nes Vokietijos Federacinė Respublika nesiėmė reikiamų priemonių, kad pritaikytų sankcijas.
- 81 Savo ieškinyje Komisija tvirtina, kad *Daimler* nesilaikė Pagrindų direktyvos 5 straipsnio 1 dalies, pagal kurią gamintojas privalo rūpintis, kad nuolat būtų laikomasi visų reikalavimų, keliamų patvirtinant atitinkamą transporto priemonės tipą. Iš tiesų nuo 2013 m. sausio mėn. *Daimler* gamina ir parduoda 246, 176 ir 117 tipų transporto priemones, kurių oro kondicionavimo sistemose, neatitinkančiose jų patvirtintų tipų, naudojamas aušalas, kurio visuotinio atšilimo potencialas yra didesnis, negu leidžiama maksimali riba, numatyta Direktyvos dėl oro kondicionavimo sistemų 5 straipsnio 4 dalyje.
- 82 *Daimler* taip pat pažeidė Pagrindų direktyvos 18 straipsnį, siejamą su šios direktyvos IX priedu, kuriame numatyta gamintojų pareiga pateikti atitikties liudijimą kartu su kiekviena pagal patvirtintą transporto priemonės tipą pagaminta transporto priemone; Pagrindų direktyvos IX priede taip pat

nurodyta, kad šis liudijimas yra transporto priemonės gamintojo patvirtinimas pirkėjui, siekiant jį patikinti, kad išgyta transporto priemonė atitinka teisės aktus, galiojusius Sąjungoje tuo metu, kai ji buvo pagaminta. Iš tiesų nuo 2013 m. sausio mėn. 246, 176 ir 117 tipų transporto priemonės gamintos taip, kad nebeatitiko tipų patvirtinimo, taigi atitikties liudijime pateiktas *Daimler* pranešimas nebeatitiko tikrovės.

- 83 Neskyrusi sankcijų *Daimler*, Vokietijos Federacinė Respublika pažeidė Pagrindų direktyvos 46 straipsnį, kuriame numatyta, kad kiekviena valstybė narė privalo savo nacionalinėje teisėje nustatyti sankcijas, kurios būtų veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios ir taikomos, jei gamintojai nesilaikytų tos direktyvos nuostatų.
- 84 Atsiliepime į ieškinį Vokietijos Federacinė Respublika tvirtina, kad sankcijos galėtų būti skirtos tik tuo atveju, jei būtų nurodyta atnaujinti atitinkamas transporto priemones, o *Daimler* nepaisytų šio nurodymo. Per posėdį Vokietijos Federacinė Respublika patikslino, kad 2017 m. KBA nurodė taikyti atnaujinimo priemonę, kad *Daimler* užginčijo šį nurodymą ir kad dėl šio užginčijimo vis dar vyksta administracinis procesas. Vokietijos Federacinės Respublikos teigimu, Pagrindų direktyvos 46 straipsnis nepažeistas, nes sankcijų negalima skirti, kol nepasibaigė administracinis procesas.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 85 Vokietijos Federacinė Respublika neginčija, kad *Daimler* neįvykdė įsipareigojimų pagal Pagrindų direktyvos 5 ir 18 straipsnius. Vis dėlto ji teigia, kad sankcijos už šį *Daimler* įsipareigojimų neįvykdymą gali būti skirtos ne atskirai, o tik kaip pasekmė to, kad nesiumta priemonių atitiktiai atkurti pagal Pagrindų direktyvos 12 ir 30 straipsnius.
- 86 Šiuo klausimu pasakytina, kad Pagrindų direktyvos 12 ir 30 straipsniuose reglamentuojami valstybių narių įsipareigojimai, siekiant užtikrinti transporto priemonių, sistemų, sudėtinių dalių ar atskirų techninių mazgų atitiktį patvirtintiems tipams, o šios direktyvos 5 ir 18 straipsniuose reglamentuojamos gamintojų pareigos. Jie atsakingi už visus aspektus, be kita ko, gamybos atitikties užtikrinimą, taip pat už atitikties liudijimo pateikimą kartu su kiekviena pagal patvirtintą transporto priemonės tipą pagaminta transporto priemone. Pagrindų direktyvos 46 straipsnyje numatyta, kad valstybės narės nustato sankcijas, taikomas už šios direktyvos nuostatų pažeidimus, ir imasi visų būtinų priemonių joms įgyvendinti; šios nustatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.
- 87 Kaip savo išvados 95 punkte nurodė generalinis advokatas, Pagrindų direktyvos 46 straipsniu siekiama kitokių tikslų nei jos 12 ir 30 straipsniais. Iš tiesų pastaraisiais straipsniais užtikrinama, kad būtų laikomasi norminiuose aktuose nustatytų techninių reikalavimų, o 46 straipsnio pagrindinis tikslas – vidaus rinkos, kuriai būdinga sąžininga gamintojų konkurencija, sukūrimas ir veikimas. Be šio tikslo, Pagrindų direktyvos 46 straipsnyje minimos sankcijos taip turi užtikrinti, kad transporto priemonės pirkėjas turės atitikties liudijimą, sudarantį jam sąlygas, kaip nurodyta šios direktyvos IX priede, užregistruoti šią transporto priemonę, bet kurioje valstybėje narėje nepateikiant papildomų techninių dokumentų.
- 88 Bet kuriuo atveju, kaip nurodyta šio sprendimo 79 punkte, neginčijama, kad per pagrįstoje nuomonėje nurodytą terminą nesiėmusi reikiamų priemonių, kad atkurtų 246, 176 ir 117 tipų transporto priemonių atitiktį patvirtintiems tipams, Vokietijos Federacinė Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Pagrindų direktyvos 12 ir 30 straipsnius.
- 89 Taigi reikia pritarti antrajam Komisijos kaltinimui ir pripažinti, kad per pagrįstoje nuomonėje nurodytą terminą nesiėmusi būtinų priemonių Pagrindų direktyvos 46 straipsnyje nurodytoms sankcijoms įvykdyti, kad užtikrintų, jog gamintojai paisytų šios direktyvos 5 ir 18 straipsnių, kuriuose

reglamentuojama gamybos atitiktis ir atitikties liudijimo išdavimas, Vokietijos Federacinė Respublika pažeidė Direktyvą dėl oro kondicionavimo sistemų ir kartu aiškinamus Pagrindų direktyvos 46, 5 ir 18 straipsnius.

Dėl trečiojo kaltinimo, grindžiamo Direktyvos dėl oro kondicionavimo sistemų ir Pagrindų direktyvos pažeidimu ir, konkrečiau kalbant, vengimu taikyti Direktyvą dėl oro kondicionavimo sistemų

Šalių argumentai

- 90 Trečiuoju kaltinimu Komisija prašo pripažinti, kad pažeista Direktyva dėl oro kondicionavimo sistemų, nes Vokietijos Federacinė Respublika vengė taikyti šią direktyvą, 2013 m. gegužės 17 d. patenkinusi *Daimler* prašymą išplėsti esamo transporto priemonės tipo 245G taikymą transporto priemonėms, kurioms jau buvo suteiktas kitas patvirtintas tipas ir kurioms taikomos naujos sąlygos, numatytos šioje direktyvoje.
- 91 Ji paaikškina, kad pagal Pagrindų direktyvos 14 straipsnį patvirtinto tipo taikymas gali būti išplėstas kitoms transporto priemonėms, kurios skiriasi nuo pirminio patvirtinto tipo, kai šios transporto priemonės, pirma, atitinka teisinės sąlygas, galiojusias suteikiant pirminio tipo patvirtinimą ir, antra, yra tokios panašios į pirminio patvirtinto tipo transporto priemones, kad gali būti laikomos priklausančiomis prie šio tipo, remiantis Pagrindų direktyvos II priedo B dalyje numatytais kriterijais.
- 92 Komisijos teigimu, nagrinėjamu atveju nėra toks tipo 245G tipo taikymo išplėtimas. Iš tiesų 245G tipo, patvirtinto 2008 m., t. y. kai Direktyva dėl oro kondicionavimo sistemų netaikyta, taikymas išplėstas transporto priemonėms, kurios jau buvo patvirtintos ir gaminamos kaip 246, 176 ir 117 tipų transporto priemonės, t. y. laikotarpiu, kai ši direktyva buvo taikoma. Tačiau Pagrindų direktyvos 6 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad jau patvirtintas tipas negali būti tvirtinamas dar kartą. Todėl patvirtintų tipų 246, 176 ir 117 pakeitimas, pridengtas išplečiant tipo 245G taikymą, yra vengimas taikyti Sąjungos teisę.
- 93 Vokietijos Federacinė Respublika pažymi, kad 246, 176 ir 117 tipų patvirtinimo galiojimas baigėsi 2013 m. birželio 26 d., kai įmonė nutraukė aptariamų tipų transporto priemonių gamybą. Nuo 2013 m. gegužės mėn. transporto priemonių tipo 245G taikymas teisėtai buvo išplėstas kitiems variantams, kuriuose taikomas senas aušalas.
- 94 Ji tvirtina, kad Pagrindų direktyvoje pateikta lanksti „transporto priemonių tipo“ apibrėžtis. Ji pabrėžia, kad Pagrindų direktyvos II priede gamintojui aiškiai suteikiama galimybė pačiam nustatyti transporto priemonių tipo apimtį, taigi ir tipo patvirtinimo apimtį, atsižvelgiant kiekvieną tipą apibūrinančių savybių. Savo argumentą ji sustiprina remdamasi Reglamentu Nr. 678/2011, kuriuo, siekiant patikslinti Pagrindų direktyvoje numatytus kriterijus, ji iš dalies pakeista pakeičiant sąvokų „tipo patvirtinimas“ ir „išplėtimas“ apibrėžtis ir patikslinant kriterijus, taikomus siekiant nustatyti, ar naujas transporto priemonės modelis yra naujas tipas.
- 95 Ši valstybė narė mano, kad Komisija tiesiog klaidingai suvienodina sąvokas „serija“ ar „klasė“, t. y. be kita ko, „A klasė“, „B klasė“, „naujoji B klasė“, kurios naudojamos rinkodaroje, ir tipo patvirtinimą. A, B ir CLA klasių transporto priemonės, pagamintos po 2013 m. birželio 26 d. pagal transporto priemonių tipą 245G, skiriasi nuo ankstesnių tipų 246, 176 ir 117 ne tik tipo pavadinimu, bet ir techninėmis detalėmis ir sistemų patvirtinimais.

96 Dėl Direktyvos dėl oro kondicionavimo sistemų laikymosi Vokietijos Federacinė Respublika primena, kad šioje direktyvoje aiškiai numatytas pereinamasis laikotarpis iki 2017 m. sausio 1 d., per kurį transporto priemonės, kuriose naudojamas senas aušalas, gali būti registruojamos remiantis ankstesniais išplėtais tipų patvirtinimais. Ji daro išvadą, kad nagrinėjamoje byloje negalima pripažinti, kad neteisėtai vengta taikyti Direktyvą dėl oro kondicionavimo sistemų.

Teisingumo Teismo vertinimas

97 Savo trečiuoju kaltinimu Komisija iš esmės kaltina Vokietijos Federacinę Respubliką, kad 2013 m. gegužės 17 d. patenkinusi *Daimler* prašymą išplėsti esamo transporto priemonės tipo 245G taikymą transporto priemonėms, kurioms, šios institucijos teigimu, jau buvo suteikti patvirtinti tipai 246, 176 ir 117, ji vengė taikyti Direktyvos dėl oro kondicionavimo sistemų nuostatas ir pažeidė Pagrindų direktyvos nuostatas. Vokietijos Federacinė Respublika tvirtina, kad šios transporto priemonės nėra vienodos.

98 Šiuo klausimu pasakytina, kad, kaip savo išvados 112 punkte nurodė generalinis advokatas, Komisija remiasi tik *Daimler* gaminamų transporto priemonių komerciniais pavadinimais. Be to, savo ieškinyje ji nepateikia jokių materialių įrodymų, kad transporto priemonių, kurioms išplėstas tipo 245G taikymas ir kurios pagamintos po 2013 m. birželio 26 d., techninės charakteristikos yra tapačios 246, 176 ir 117 tipų transporto priemonių charakteristikoms.

99 Be to, kaip savo išvados 113 ir 114 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, nagrinėjamu atveju taikytinuose teisės aktuose gamintojui suteikiama tam tikra diskrecija. Iš tiesų iš Pagrindų direktyvos teksto, konkrečiau iš jos II priedo, matyti, kad gamintojas pats gali apibrėžti transporto priemonių tipo apimtį. Be to, kaip matyti iš šios direktyvos V skyriaus, leidžiamas ankstesnių tipų patvirtinimų išplėtimas. Pagrindų direktyvos aiškinimą plačiai patvirtina ir Reglamento Nr. 678/2011, kuriuo iš dalies pakeista ši direktyva, 3 konstatuojamoji dalis, pagal kurią „patirtis rodo, kad dabartiniai kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar naujas transporto priemonės modelis yra naujas tipas, yra pernelyg neaiškūs“.

100 Atsižvelgiant į šias aplinkybes, matyti, kad Komisija šiuo aspektu nepateikė pakankamai įrodymų savo trečiajam kaltinimui pagrįsti.

101 Be to, Komisija iš esmės teigia, kad Pagrindų direktyvos 14 straipsnio 2 dalyje numatyto išplėtimo paskirtis prieštarauja tam, kad gamintojas netaikytų galiojančių teisės nuostatų naujų patvirtintų tipų transporto priemonėms, išplėsdamas kito tipo, patvirtinto prieš įsigaliojant toms nuostatoms, taikymą naujai užregistruotoms transporto priemonėms. Toks išplėtimas pažeistų Pagrindų direktyvos tikslą užtikrinti, kad naujai užregistruotos transporto priemonės atitiktų aukštą saugumo ir aplinkos apsaugos lygį.

102 Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad iš Pagrindų direktyvos 14 straipsnio 2 dalies matyti, jog tuo atveju, kai reikalaujami tolesni patikrinimai ar nauji bandymai, kai pasikeitė informacija, esanti tipo patvirtinimo liudijime, ir kai įsigalioja nauji suderinti techniniai reikalavimai, taikomi patvirtintoms transporto priemonėms.

103 Vis dėlto, kaip savo išvados 121 punkte nurodė generalinis advokatas, nei iš 14 straipsnio, nei iš kokios nors kitos suderintos sistemos nuostatos nematyti, kad prašomas išplėtimas turi būti nulemtas techninės pažangos, siekiant įgyvendinti Pagrindų direktyvos tikslus, susijusius su saugumu ir aplinkos apsauga.

104 Be to, Direktyvos dėl oro kondicionavimo sistemų 5 straipsnio 5 dalyje aiškiai numatytas pereinamasis laikotarpis iki 2017 m. sausio 1 d., per kurį transporto priemonės, kuriose naudojamas senas aušalas, gali būti registruojamos remiantis ankstesniais išplėtais tipų patvirtinimais, nors atitinkami techniniai

reikalavimai, taikomi naujiems patvirtinimams, įsigaliojo nuo 2011 m. sausio 1 d. Taigi, kaip savo išvados 123 punkte nurodo generalinis advokatas, šioje direktyvoje numatytas įgyvendinimas laipsniškai.

- 105 Taigi remiantis tuo, kas išdėstyta, negalima daryti išvados, kad išplėtimas, kurio prašė *Daimler* ir suteikė KBA, buvo nesuderinamas nei su Pagrindų direktyva, nei su Direktyva dėl oro kondicionavimo sistemų.
- 106 Taigi Komisija neįrodė, kad Vokietijos Federacinė Respublika pažeidė Pagrindų direktyvos nuostatas ir kad ji leido *Daimler* vengti taikyti Direktyvą dėl oro kondicionavimo sistemų.
- 107 Remiantis šiomis aplinkybėmis, Komisijos trečiasis kaltinimas nepagrįstas.
- 108 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad Vokietijos Federacinė Respublika neįvykdė įsipareigojimų:
- pagal Direktyvą dėl oro kondicionavimo sistemų ir Pagrindų direktyvos 12 ir 30 straipsnius, nes per pagrįstoje nuomonėje nurodytą terminą nesiėmė būtinų priemonių, kad atkurtų 133 713 vnt. 246, 176 ir 117 tipų transporto priemonių, kurias *Daimler* pardavė laikotarpiu nuo 2013 m. sausio 1 d. iki birželio 26 d., atitiktį patvirtintiems tipams, nors šiose transporto priemonėse buvo naudojamas ne aušalas R1234yf, numatytas naudoti šių patvirtintų tipų transporto priemonėse, bet aušalas, kurio visuotinio atšilimo potencialas didesnis negu 150, o tai pažeidžia Direktyvos dėl oro kondicionavimo sistemų 5 straipsnio 4 dalyje numatytą ribą, ir
 - pagal Direktyvą dėl oro kondicionavimo sistemų ir kartu aiškinamus Pagrindų direktyvos 46, 5 ir 18 straipsnius, nes per pagrįstoje nuomonėje nurodytą terminą nesiėmė būtinų priemonių šios direktyvos 46 straipsnyje nurodytoms sankcijoms įvykdyti, kad užtikrintų, jog gamintojai paisytų šios direktyvos 5 ir 18 straipsnių, kuriuose reglamentuojama gamybos atitiktis ir atitikties liudijimo išdavimas.
- 109 Likusią ieškinio dalį reikia atmesti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 110 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo.
- 111 Nagrinėjamoje byloje Komisija ir Vokietijos Federacinė Respublika reikalavo, kad atitinkamai iš kitos proceso šalies būtų priteistos bylinėjimosi išlaidos.
- 112 Šio reglamento 138 straipsnio 3 dalyje numatyta, jog Teismas gali nuspręsti, kad, be savo bylinėjimosi išlaidų, šalis padengia dalį kitos šalies bylinėjimosi išlaidų, jeigu tai pateisinama atsižvelgiant į nagrinėjamos bylos aplinkybes. Nagrinėjamu atveju taikant šią nuostatą reikia nuspręsti, kad Vokietijos Federacinė Respublika įpareigojama padengti savo bylinėjimosi išlaidas ir pusę Komisijos bylinėjimosi išlaidų.
- 113 Komisija įpareigojama padengti pusę savo bylinėjimosi išlaidų.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. Vokietijos Federacinė Respublika neįvykdė įsipareigojimų:

- pagal 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/40/EB dėl dujų, išmetamų iš motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų ir iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 70/156/EEB ir pagal 2007 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/46/EB, nustatančios motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei sistemų, sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo pagrindus (Pagrindų direktyva), iš dalies pakeistos 2010 m. balandžio 16 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 371/2010, 12 ir 30 straipsnius, nes per pagrįstoje nuomonėje nurodytą terminą nesiėmė būtinų priemonių, kad atkurtų 133 713 vnt. 246, 176 ir 117 tipų transporto priemonių, kurias *Daimler AG* pardavė laikotarpiu nuo 2013 m. sausio 1 d. iki birželio 26 d., atitiktį patvirtintiems tipams, nors šiose transporto priemonėse buvo naudojamas ne aušalas R1234yf, numatytas naudoti šių patvirtintų tipų transporto priemonėse, bet aušalas, kurio visuotinio atšilimo potencialas didesnis negu 150, o tai pažeidžia Direktyvos 2006/40 5 straipsnio 4 dalyje numatytą ribą,
- pagal Direktyvą 2006/40 ir pagal kartu aiškinamus Direktyvos 2007/46, iš dalies pakeistos Reglamentu Nr. 371/2010, 46, 5 ir 18 straipsnius, nes per pagrįstoje nuomonėje nurodytą terminą nesiėmė būtinų priemonių šios direktyvos 46 straipsnyje nurodytoms sankcijoms įvykdyti, kad užtikrintų, jog gamintojai paisytų šios direktyvos 5 ir 18 straipsnių, kuriuose reglamentuojama gamybos atitiktis ir atitikties liudijimo išdavimas.

2. Atmesti likusią ieškinio dalį.

3. Vokietijos Federacinė Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir pusę Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidų.

4. Europos Komisija padengia pusę savo bylinėjimosi išlaidų.

Parašai.